

Arkivsak-dok. 24/18928-8
Saksbehandler Kjersti Pedersen
Saksansvarlig Thomas Larsen Sola

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	05.09.2024	
2 Ungdomsrådet	05.09.2024	
3 Partssammensatt samarbeidsutvalg	09.09.2024	
4 Hovedutvalg for oppvekst og utdanning	11.09.2024	
5 Kommunestyret	24.09.2024	

Saksframlegg

Kunnskapsgrunnlag - et grunnlag for forslag til endringer i skolestrukturen

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kunnskapsgrunnlaget legges til grunn for videre beslutninger om endringer i skolestrukturen i grunnskolen.

Trude Andresen
Kommunedirektør

Thomas Larsen Sola
Kommunalsjef barnehage og skole

Hensikt med saken

Hensikten med saken er å:

- legge frem kunnskapsgrunnlag for kommunestyret
- orientere om status i arbeidet med utredning av forslag til endringer i skolestrukturen

Sammendrag

Demografiske endringer, i form av færre elever i grunnskolen, har de siste fem årene vært den største økonomiske utfordringen for skoleområdet. Når det blir færre elever i skolen reduseres den økonomiske rammen til programområdet. Dette skyldes at statlige overføringer til kommunene tildeles per antall innbyggere i ulike aldersgrupper. Når elevtallet går ned reduseres rammetilskuddet fra staten til kommunen med 130 000 kroner per elev, der grunnskolen må bære nedtrekket på 100 000 kroner per elev. Det er forventet at elevtallet vil synke i mange år til, og programområdet må derfor de neste årene gjennomføre store omstillinger for å kunne tilpasse seg de reduserte rammene.

I denne saken legger kommunedirektøren frem kunnskapsgrunnlaget som legges til grunn for forslag til endring i skolestrukturen. Kunnskapsgrunnlaget presenterer fakta på et overordnet nivå.

Forslag til endringer i skolestrukturen vil bli fremmet for politisk førstegangsbehandling i oktober. Kommunedirektøren vil i den forbindelse legge fram vurderinger av fakta som framkommer i kunnskapsgrunnlaget og hvilke konsekvenser dette vil få for skoler som blir berørt av forslag til endringer i skolestrukturen.

Bakgrunn

Kommunedirektøren har over flere år rapportert i handlings- og økonomiplanene (HØP) at det blir stadig færre innbyggere i alderen 6-15 år i Drammen. Demografiske endringer, i form av færre elever i grunnskolen, har de siste fem årene vært den største økonomiske utfordringen for skoleområdet. Dette skyldes at statlige overføringer til kommunene tildeles per antall innbyggere i ulike aldersgrupper. Når elevtallet går ned, blir rammetilskuddet fra staten til kommunen redusert med 130 000 kroner per elev. 30 000 av disse gjennomføres som nedtrekk i rammene til andre programområder som har tjenester rettet mot aldersgruppen. Grunnskolen må bære nedtrekket på 100 000 kroner per elev, der 30 prosent av denne summen i dag går til drift av skolebyggene. De resterende 70 prosent går til undervisning og undervisningsmateriell.

Drammen kommune drifter sine skoler allerede svært effektivt og er en av kommunene som bruker gjennomsnittlig minst penger per elev, sammenlignet med de andre tolv største kommunene i landet. Dette betyr at reduserte rammer for programområdet ikke kan tas gjennom lavere driftsmidler eller lavere bemanning på dagens skoler. Kommunedirektøren har derfor lagt opp til en prosess der man ser på en effektivisering av skolestruktur. På denne måten kan flere av midlene brukes direkte ut mot elevene, og mindre til skolebygg.

Samtidig som elevtallet går ned, har skolene erfart at andelen barn med behov for omfattende hjelpebehov øker. Dette understreker også behovet for å frigjøre midler som i dag brukes på bygg, slik at det kan bli mulig å få mer midler til grunnskolens kjerneoppgaver. Det er forventet at nedgangen i elevtallet vil fortsette i flere år. Det betyr at programområdet må gjennomføre store omstillinger for å kunne tilpasse seg det endrede behovet og de reduserte rammene.

Mandatet til å utrede ny skolestruktur kommer fra følgende vedtak:

- Kommunestyret 13.02.2024, sak 9/24 - *Økonomisk omstilling 2024-2027*.

---

¹ Sak 9/24: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://www.drammen.kommune.no)

I denne saken ble det lagt frem flere forslag til utredninger til omstillingsarbeidet. Det ble blant annet vedtatt at «Tiltak 3: Skolestruktur», og «Tiltak 4: Vurdere innleie av modulbygg ved skolene» skulle utredes videre.

- Kommunestyret 18.06.2024, sak 109/24 - *Forslag til prosess for utredning av ny skolestruktur*²

I denne saken vedtok kommunestyret følgende prosess:

- a. Uke 25-26 og 31-34: Involvering av berørte parter. Berørte parter i tidlig involveringsfase er: FAU-ene, elevrådene, ledergruppene på alle skoler og plasstillitsvalgte fra fagforbund og lokale verneombud.
- b. Uke 39: Kunnskapsgrunnlag som grunnlag for vurdering av ny skolestruktur legges frem for kommunestyret.
- c. Uke 44: Politisk behandling av sak om forslag til ny skolestruktur kan legges ut på offentlig høring. Saken inneholder både forslag til hvilke skoler som kan legges ned og forskriftsendring av tilhørende skolekretsjusteringer. Dette er 1.gangs behandling
- d. Uke 45-52: Offentlig høring.
- e. 2025: Kommunedirektøren legger frem anbefaling av ny skolestruktur til politisk behandling. 2.gangs behandling.

Kommunestyret la i tillegg til følgende vedtakspunkter i sin behandling av saken:

Kunnskapsgrunnlaget skal også belyse:

1. Nærhet til andre skoler
2. Behov for skoleskiss
3. Videre bruk av skolebyggene / vurdering av skolebyggene
4. Bruk av skolene som nærmiljøanlegg

Fakta

Kunnskapsgrunnlaget

Kommunedirektøren legger i denne saken frem kunnskapsgrunnlaget som vil ligge til grunn for forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen. Kunnskapsgrunnlaget er et omfattende grunnlag, der blant annet en rekke data om skolebyggene kommer frem. Fakta presenteres tematisk i dokumentet, der et utvalg av data samles i egne oppslag for hver skole til slutt i dokumentet.

Kunnskapsgrunnlaget presenterer fakta på et overordnet nivå. Vurderinger av fakta og konsekvenser for relevante skoler presenteres nærmere i saken i oktober, der forslag til endringer legges frem. Kommunedirektøren vil la kommunestyrets tilføyelse supplere kriteriene som er beskrevet i sak 109/24 for hvilke skoler som kan vurderes nedlagt.

Kunnskapsgrunnlaget ligger som vedlegg til denne saken.

Innspill som har kommet så langt i tidlig involveringsfase

I tidlig involveringsfase har kommunedirektøren bedt berørte parter om innspill på hva de mener at kommunen bør ta hensyn til, dersom en skole legges ned. Kommunedirektøren har også bedt om innspill på hvilke negative og positive konsekvenser en ny skolestruktur med færre skoler kan ha.

Det foregår fortsatt noen aktiviteter i tidlig innspillfase, og alle innspillene vil tas med i arbeidet med saken som kommer i oktober. Frem til nå har det blant annet kommet innspill fra FAU-ene på at de ønsker transparente prosesser og viktigheten av å få god informasjon.

---

² Sak 109/24: [Innsyn - Politikk \(drammen.kommune.no\)](https://drammen.kommune.no)

Relevante aktiviteter som er gjennomført for berørte parter i utredningen så langt

1. Kunnskapsgrunnlaget har vært tema på både skoleledermøter og rektormøter. I arbeidet med handlingsplan for barnehager og skolebygg, gjorde skolene en vurdering av skolens pedagogiske tilstandsgrad. Dette er også tatt med i dette kunnskapsgrunnlaget. Rektorene fikk oppdatert informasjon om prosessen for skolestruktur på møtet i mai, og fikk komme med innspill til selve prosessen.
2. 10.06.2024: Møte i «Sammen om Drammensskolen – foreldre». Tema: Tidlig innspillsrunde.

På hjemmesiden til kommunen er det opprettet en side om arbeidet med skolestruktur: [Arbeidet med ny skolestruktur | Drammen kommune](#). På denne nettsiden har kommunedirektøren publisert en oversikt over aktuelle spørsmål (med svar) som innbyggere kan ha om arbeidet med skolestruktur. Nettsiden vil suppleres med aktuelle spørsmål og svar, dersom det kommer flere relevante spørsmål som kan være egnet for denne nettsiden. [Spørsmål og svar om skolestruktur | Drammen kommune](#).

3. 19.08.2024 ble det gjennomført et fysisk møte med leder/nestleder for nærutvalgene, sammen med nærutvalgskoordinatorerne. Nærutvalgene fikk informasjon om vedtatt prosess for arbeid med skolestruktur, og det var mulig å stille spørsmål til prosessen.
4. Det gjennomføres månedlige medvirkning- og drøftingsmøter med kommunalsjef for barnehage og skole og hovedtillitsvalgte og verneombud. Skolestruktursaken var tema på møtet 27.05.2024, der det ble gitt informasjon om prosessen og hensikten med saken. Representanter fra hovedtillitsvalgte og verneombud har også vært deltagere i den tverrfaglige gruppen som har arbeidet med kunnskapsgrunnlaget. Kunnskapsgrunnlaget var tema på medvirknings- og drøftingsmøtet mandag 19.08.2024 og vil igjen være tema på møtet 09.09.2024.

Sakens forhold til FNs bærekraftsmål

Bærekraftsmålene omtales ikke i denne saken.

Kommunedirektørens vurderinger

Tidlig innspillsrunde

Kommunedirektøren vurderer at det har vært behov for å utvide perioden som var satt av til tidlig innspillsrunde i utredningsarbeidet. Først og fremst gjelder dette for gruppen elever, men også for andre berørte partene. Kommunedirektøren vil derfor gi berørte parter mulighet til å gi innspill noe lenger enn opprinnelig vedtatt, for å kunne få flest mulig innspill før den politiske saken i oktober.

Aktiviteter som er planlagt er:

- 02.09.2024: Møte i «Sammen om Drammensskolen – foreldre». Tema: kunnskapsgrunnlaget
- 04.09.2024: Møte i «Sammen om Drammensskolen – elever», (barneskolene). Informasjon om kunnskapsgrunnlaget, og deling av digital tilbakemeldingskanal (forms) til elevrådene
- 05-06.09.2024; Arbeidsverksted for skolestruktur - rektorene.
- 06.09.2024: Møte i «Sammen om Drammensskolen – elever», (ungdomsskolene) Informasjon om kunnskapsgrunnlaget, og deling av digital tilbakemeldingskanal (forms) til elevrådene

I høringsperioden er det foreløpig gjort avtale om følgende aktiviteter/møter:

- 10.10.2024: Sammen om Drammensskolen – foreldre
- 06.11.2024: Sammen om Drammensskolen – elever (ungdomsskolene)
- 08.11.2024: Sammen om Drammensskolen – elever (barneskolene)

- Tidlig i perioden: Møte med representanter fra nærutvalgene

Forslag til endringer legges frem i oktober

I oktober vil kommunedirektøren legge frem flere forslag til endringer i skolestrukturen som det er mulig å gjennomføre. Forslag til endringer vil inngå i et høringsnotat som skal legges ut på offentlig høring. Høringen vil være åpen for alle. Endelig beslutning er planlagt i kommunestyret i februar 2025.

I saken der prosess for utredning ble vedtatt, la kommunedirektøren frem en punktliste over vurderingskriterier som skulle legges til grunn for hvilke skoler som kan vurderes nedlagt. Kommunedirektøren vil la kommunestyrets tilføyelse i denne saken (sak 109/24) supplere kriteriene som er beskrevet i saken for hvilke skoler som kan vurderes nedlagt.

Når forslag til endringer legges frem i oktober, vil kommunedirektøren vurdere blant annet etterbruk av skolebygg der driften avvikles nærmere. Kommunedirektøren har vurdert at det ikke har vært hensiktsmessig å vurdere dette for alle skoler i kunnskapsgrunnlaget, da en vurdering av etterbruk av et skolebygg bare vil være aktuelt å vurdere for de skolene som berøres av forslag til endringer. Konsekvenser av forslag til endringer for elever, ansatte, ledergrupper, foresatte, økonomi, klima/miljø, nærmiljø og idrett, lag og frivillighet, vil også bli beskrevet nærmere for de skolene som berøres av forslag til endringer i saken som legges frem i oktober.

Økonomiske konsekvenser

Kunnskapsgrunnlaget inneholder mange økonomiske beskrivelser av fakta knyttet til skolestrukturen.

Økonomiske konsekvenser av å gjøre endringer i skolestrukturen vil beskrives nærmere når de ulike forslagene til endringer legges frem i saken som kommer om skolestruktur i oktober.

Alternative løsninger/vedtak

Denne saken inneholder et kunnskapsgrunnlag, og det legges derfor ikke opp til alternative forslag til vedtak i denne saken.

Kommunedirektørens anbefaling

Kommunedirektørens anbefaling er at kunnskapsgrunnlaget legges til grunn for administrative anbefalinger og politiske beslutninger for endringer i skolestrukturen i grunnskolen i kommunen.

Vedlegg

Kunnskapsgrunnlag - utredning av skolestruktur